

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marka Rutkę.

(-) Magdalena Biejat; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Daria Gosek-Popiołek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kotula; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Paweł Krutul; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Beata Maciejewska; (-) Paulina Matysiak; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Karolina Pawliczak; (-) Marek Rutka; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Wiesław Szczepański; (-) Jan Szopiński; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Adrian Zandberg; (-) Marcelina Zawisza.

Ustawa

z dnia ... 2022 r.

o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym

Art. 1. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343) po art. 49 dodaje się art. 49a w brzmieniu:

„Art. 49a. Osoba wykonująca przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym podczas kierowania środkami transportu i w związku z kierowaniem nimi korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855).”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Cel i potrzeba wydania ustawy, rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma zostać unormowana

Celem projektowanej ustawy jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób wykonujących przewozy osób w publicznym transporcie zbiorowym podczas kierowania środkami transportu i w związku z kierowaniem nimi. W praktyce zdarzają się ataki ze strony pasażerów lub osób postronnych na kierowców (motorniczych, maszynistów, inne osoby) wykonujących przewozy w publicznym transporcie zbiorowym: zarówno fizyczne, jak i werbalne. Z tego powodu w ocenie projektodawców bezpieczeństwo tych osób, biorąc pod uwagę społeczne znaczenie wykonywanych przez nie zadań, wymaga szczególnej ochrony prawnej. Stanowi ono bowiem istotny czynnik gwarantujący prawidłowość i ciągłość świadczenia usług z zakresu publicznego transportu zbiorowego. Dodatkowo, projektodawca dąży do wzmocnienia poczucia godności zawodowej po stronie kierowców (motorniczych, maszynistów, innych osób) wykonujących przewozy w publicznym transporcie zbiorowym.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W obowiązującym stanie prawnym osoba wykonująca przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym podczas kierowania środkami transportu i w związku z kierowaniem nimi nie korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego. Nie mieści się bowiem w pojęciu funkcjonariusza publicznego, o którym mowa w art. 115 § 13 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855), a w przepisach szczególnych brakuje przepisu deklarującego, że osoby takie korzystają z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego.

Projekt przewiduje, że osoba wykonująca przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym podczas kierowania środkami transportu i w związku z

kierowaniem nimi korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego. Oznacza to, że przedmiotem szczególnej ochrony prawnokarnej stanie się m.in. nietykalność cielesna kierowców (motorniczych, maszynistów, innych osób) wykonujących przewozy w publicznym transporcie zbiorowym, ich życie i zdrowie, godność osobista, a także – prawidłowość prowadzonych przez nich czynności oraz szacunek dla realizowanych przez nich zadań. W rezultacie na szkodę kierowców wykonujących przewozy w publicznym transporcie zbiorowym będą mogły być popełnione m.in. przestępstwa naruszenia nietykalności funkcjonariusza publicznego (art. 222 § 1 Kodeksu karnego), czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego (art. 223 § 1 Kodeksu karnego) czy znieważenia funkcjonariusza publicznego (art. 226 § 1 Kodeksu karnego). W ten sposób zaostrzona zostanie odpowiedzialność karna osób, które dopuszczają się zamachów na kierowców (motorniczych, maszynistów, inne osoby) wykonujących przewozy w publicznym transporcie zbiorowym podczas wykonywania tych przewozów i w związku z nimi.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Finansowanie

Wejście w życie projektu wywoła pożądane skutki społeczne. W ten sposób zwiększy się poczucie bezpieczeństwa kierowców (motorniczych, maszynistów, innych osób) wykonujących przewozy w publicznym transporcie zbiorowym oraz wzmocnione zostanie ich poczucie godności zawodowej.

Projektowana ustawa nie będzie oddziaływać na siły popytu i podaży na rynku usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Wejście w życie projektu nie spowoduje zmian w dochodach i wydatkach budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Nie wymaga więc dodatkowych źródeł finansowania.

Projektowana ustawa wzmocni ochronę prawnokarną wykonywania zadań z zakresu publicznego transportu zbiorowego.

4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt nie przewiduje upoważnień do wydania aktów wykonawczych.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Oświadczenie o zgodności z Konstytucją RP

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej i nie wymaga notyfikacji do właściwych instytucji unijnych. W ocenie wnioskodawcy projektowana ustawa jest zgodna z Konstytucją RP

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

7. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddany konsultacjom, ale uwzględnia postulaty przekazane przez zainteresowane środowiska.

Warszawa, 14 listopada 2022 r.

BAS-WAPEiM-2186/22

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KRS

L.dz. DS. 1120.528.2022(2)

Data wpływu 8.12.2022

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Rutka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują dodanie art. 49a w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343). Zgodnie z proponowanym artykułem osoba wykonująca przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym podczas kierowania środkami transportu i w związku z kierowaniem nimi miałyby korzystać z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Materia, której dotyczy projekt ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie reguluje kwestii objętych zakresem prawa Unii Europejskiej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-WP.020.301.7.2022

Data wpływu 09.12.2022

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

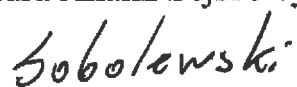
Autor:

Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych
zweryfikował B. Pawłowski

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Deskrytory bazy Rex: funkcjonariusz publiczny, projekt ustawy, transport, Unia Europejska

Warszawa, 14 listopada 2022 r.

BAS-WAPEiM-2187/22

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS-1120-528.2022

Data wpływu 8.12.2022

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Rutka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektodawcy proponują dodanie art. 49a w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343). Zgodnie z proponowanym artykułem osoba wykonująca przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym podczas kierowania środkami transportu i w związku z kierowaniem nimi miałyby korzystać z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych
zweryfikował B. Pawłowski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. STS-WP.020.301.8.2022

Data wpływu 09.12.2022

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Deskryptory bazy Rex: funkcjonariusz publiczny, projekt ustawy, transport, Unia Europejska

GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY

Katarzyna Łażewska-Hrycko

Warszawa, 2022-11-25

UNP:GIP-22-69024

GIP-GPP.021.29.2022.2

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KB

L.dz. DS. 175.638.2022

Data wpływu 7.12.2022

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z dnia 15 listopada 2022 r. (SPS-WP.020.301.5.2022) w sprawie przedstawienia opinii do poselskiego projektu *ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym*, uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag do tego projektu; reguluje on bowiem problematykę leżącą poza zakresem zadań Państwowej Inspekcji Pracy.

Z poważaniem,

Katarzyna Łażewska-Hrycko

Główny Inspektor Pracy

/-podpisano elektronicznie/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.301.6.2022

Data wpływu 08.12.2022

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY

Warszawa, dnia 21.12. 2022 r.

1001-1.0280.312.2022

SEKRETARIAT SZEFY KRS

L.dz. DS. 175.677.2022

Data wpływu 30.12.2022

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

Odpowiadając na pismo z dnia 15 listopada 2022 r., nr SPS-WP.020.301.5.2022, dotyczące *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym*, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 *ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze* (Dz.U. z 2022 r., poz. 1247, z późn. zm.), uprzejmie informuję, że przedstawiony projekt opiniuję negatywnie.

Ochrona prawna szczególnego podmiotu praw i obowiązków, którym jest funkcjonariusz publiczny, uregulowana została w *ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny*, określającej równocześnie, kto przymiot funkcjonariusza publicznego posiada (art. 115 § 13 k.k.). Zakres tej ochrony wyznaczają przepisy rozdziału XXIX *Kodeksu karnego*, a mianowicie art. 222–223, art. 224 § 2, art. 226 i art. 231a, zaś jej szczególność sprowadza się - najogólniej rzecz ujmując - do zaostrzenia sankcji karnych w odniesieniu do ataków na dobra prawne ściśle związane z osobą funkcjonariusza publicznego i przyjęcia w odniesieniu do tych czynów publicznoskargowego trybu ich ścigania.

Tytułem przykładu, przestępstwo naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności albo

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
SPS-WP.020.301.5.2022
L.dz.
Data wpływu 30.12.2022 r.

pozbawienia wolności do lat 3 i ścigane jest z urzędu (art. 222 § 1 k.k.). Natomiast to samo przestępstwo popełnione na szkodę pokrzywdzonego niekorzystającego z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych, zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku, zaś jego ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego (art. 217 § 1 i § 3 k.k.).

Na mocy art. 231b k.k. z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego korzysta również taka osoba, która w obronie koniecznej odpiera zamach na jakiegokolwiek cudze dobro chronione, chroniąc bezpieczeństwo lub porządek publiczny, o ile czyn sprawcy zamachu przeciwko tej osobie nie godzi wyłącznie w jej cześć lub godność.

Z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych - na podstawie przepisów szczególnych - korzystają też inne niż wskazane w Kodeksie karnym osoby. Są to np.:

- lekarze udzielający pomocy doraźnej - na podstawie art. 44 *ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty*¹,
- pielęgniarki i położne podczas i w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych - na podstawie art. 11 ust. 2 *ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej*²,
- osoby udzielające pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz podejmujące medyczne czynności ratunkowe - na podstawie art. 5 ust. 1 *ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym*³,
- farmaceuci - podczas i w związku z wykonywaniem w aptece ogólnodostępnej lub punkcie aptecznym czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1, 3, 4 i 6 *ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty*⁴ - na podstawie art. 35a tej ustawy,
- technicy farmaceutyczni - podczas i w związku z wykonywaniem w aptece ogólnodostępnej lub punkcie aptecznym czynności, o których mowa w art. 91 *ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne*⁵, lub innych czynności

¹ Dz.U. z 2022 r., poz. 1731, z późn. zm.

² Dz.U. z 2022 r., poz. 551, z późn. zm.

³ Dz.U. z 2022 r., poz. 1720, z późn. zm.

⁴ Dz.U. z 2022 r., poz. 1873.

⁵ Dz.U. z 2021 r., poz. 1977, z późn. zm.

związanych z produktami leczniczymi lub wyrobami medycznymi, wymagających bezpośredniego kontaktu z pacjentem - na podstawie art. 91a *Prawa farmaceutycznego*,

- nauczyciele - podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych - na podstawie art. 63 ust. 1 *ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela*⁶,
- strażnicy łowieccy, o których mowa w art. 36 ust. 3 pkt 2 *ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie*⁷, przy wykonywaniu czynności służbowych - na podstawie art. 40 ust. 1 w zw. z art. 39 ust. 11 *Prawa łowieckiego*,
- sołtysi, przewodniczący zarządów osiedli i dzielnic - na podstawie art. 36 ust. 3 i art. 37 ust. 3 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*⁸,
- pracownicy ochrony wykonujący zadania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie - na podstawie art. 42 *ustawy z 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia*⁹.

Krąg podmiotów korzystających z ochrony prawnokarnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym nie jest nazbyt szeroki, a zakwalifikowanie do niego określonych podmiotów wiąże się bądź to z wykonywaniem przez nich określonego *quasi-imperium*, bądź też z narażaniem się - wbrew własnej woli - na ataki osób, w odniesieniu do których permanentnie realizują określone obowiązki zawodowe, najczęściej związane z ratowaniem ich życia lub zdrowia.

Nie kwestionując wyrażonej w uzasadnieniu *projektu* negatywnej oceny ataków na osoby wykonujące przewozy w publicznym transporcie zbiorowym, nie można jednak podzielić poglądu o potrzebie przyznania im tożsamej z funkcjonariuszami publicznymi ochrony prawnej. Nie sposób bowiem uznać, aby realizowanie przez te osoby obowiązków zawodowych wiązało się z wykonywaniem określonego *imperium*, czy z permanentnym narażaniem się wbrew własnej woli na ataki w celu ratowania zdrowia lub życia ludzkiego, zwłaszcza że ich czynności mają *stricte* usługowy charakter i w większości wykonywane są w odizolowaniu od przewożonych pasażerów.

⁶ Dz.U. z 2021 r., poz. 1762, z późn. zm.

⁷ Dz.U. z 2022 r., poz. 1173, z późn. zm.

⁸ Dz.U. z 2022 r., poz. 559, z późn. zm.

⁹ Dz.U. z 2021 r., poz. 1995.

Ataki na osoby wykonujące przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym nie są zjawiskiem, którego skala nakazywałaby wdrożenie w tym zakresie szczególnych rozwiązań prawnych mających na celu jego ograniczenie. Nie mają one nagminnego charakteru, lecz są to incydenty. Te zaś zdarzają się także i w odniesieniu do przedstawicieli innych zawodów, i to zarówno tych objętych, jak i nieobjętych ochroną przewidzianą dla funkcjonariuszy publicznych. Stąd też uznać należy, że wystarczająca pozostaje taka ochrona prawna dóbr tej grupy zawodowej, jaka wynika z dotychczasowych uregulowań *Kodeksu karnego* dla tożsamyh dóbr prawnych każdego obywatela. Przyznanie osobom wykonującym przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym szczególnej ochrony mogłoby bowiem powodować wątpliwości co do zgodności kreujących ją przepisów z określoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP zasadą równości wobec prawa.

z wyżej

Dariusz Barski